

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ความสามารถในการวาดภาพระบายสีของเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา	
ชื่อผู้เขียน	นายปฏิภาณ นาควิโรจน์	
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาประถมศึกษา	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ม้าลำพอง	ประธานกรรมการ
	อาจารย์ไพบุลย์ อุป็นโน	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์วิณา วโรตมะวิชญ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสามารถ และพฤติกรรมในการวาดภาพระบายสีของเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา ในระดับประถมศึกษา ในแต่ละระดับอายุ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา ในระดับประถมศึกษา อายุระหว่าง 6 – 12 ปี โดยสามารถมองเห็นเลือนลาง และสามารถมองเห็นสี ของโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ และโรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ และที่เรียนร่วมเต็มเวลาในชั้นเรียนปกติของ โรงเรียนต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ และจังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งหมด 34 คน โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ชุดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการวาดภาพระบายสี แบบประเมินความสามารถ และแบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคลในการวาดภาพระบายสี รวมทั้งแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างหลังการวาดภาพระบายสี การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้การหาค่าความถี่

การวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. ความสามารถในการวาดภาพระบายสีของเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา

1.1 ด้านการใช้เส้น เด็กระดับอายุ 6 ปี มีการใช้เส้นอย่างง่าย และมักมีการขีดเขียนที่วุ่นวายไม่เป็นระเบียบ เด็กระดับอายุ 7 – 9 ปี เริ่มมีการใช้เส้นฐาน และมีเส้นแสดงสัญลักษณ์แทน คน สัตว์ สิ่งของ เด็กระดับอายุ 10 – 12 ปี เส้นฐานจะเริ่มหายไป และเส้นต่าง ๆ จะเป็นธรรมชาติมากขึ้น

1.2 ด้านการใช้สี เด็กระดับอายุ 6 – 9 ปี มีการใช้สีจากความชอบ ความสนใจ และจินตนาการ แต่มักลงสีผิดความเป็นจริง เด็กระดับอายุ 10 – 12 ปี เริ่มมีการลงสีที่ใกล้เคียงกับธรรมชาติมากขึ้น

1.3 ด้านการใช้รูปทรง เด็กระดับอายุ 6 ปี มีการใช้รูปทรงอย่างง่าย โดยเมื่อนำรูปทรงมาประกอบกันแล้ว หากแยกจากกันจะไม่มี ความหมาย และทุกรูปทรงมีขนาดใกล้เคียงกัน เด็กระดับอายุ 7 – 9 ปี มีรูปทรงหลากหลาย ซับซ้อน มีหลายขนาด และมีรูปทรงที่แสดงสัญลักษณ์แทน คน สัตว์ สิ่งของ เด็กระดับอายุ 10 – 12 ปี รูปทรงต่าง ๆ เป็นธรรมชาติมากขึ้น การวาดภาพคนมีการแสดง ความแตกต่างระหว่างบุคคล และเพศ

1.4 ด้านการใช้พื้นที่ว่าง เด็กระดับอายุ 6 ปี มีการวาดภาพกระจุกอยู่บริเวณที่ว่างมุมใดมุมหนึ่งของกระดาษ เด็กระดับอายุ 7 – 9 ปี มีการวาดภาพกระจายทั้งแผ่น แต่เว้นระยะเหมาะสม มักวาดรูปวางเรียงต่อกัน เด็กระดับอายุ 10 – 12 ปี เริ่มมีการวาดในลักษณะ 3 มิติ มีระยะ และมีสัดส่วนที่เหมาะสม

1.5 ด้านการออกแบบ เด็กระดับอายุ 6 ปี ยังไม่มีการออกแบบ เด็กระดับอายุ 7 – 9 ปี มีการออกแบบอย่างง่าย ๆ เริ่มมีการตกแต่งที่สวยงาม เด็กระดับอายุ 10 – 12 ปี มีการออกแบบที่เน้นความสวยงาม และจินตนาการ มีความละเอียดอ่อน และเป็นธรรมชาติมากขึ้น

เด็กส่วนใหญ่ยังไม่ชอบวาดภาพคน แต่ชอบวาดรูปสิ่งของเครื่องใช้ประจำวัน เด็กไม่มีการวาดแบบภาพโปร่งใสหรือภาพเอกซเรย์ และเด็กไม่มีการวาดภาพที่แสดงถึงปมด้อยในความรู้สึกของตนเอง

2. พฤติกรรมในการวาดภาพระบายสีของเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา

พฤติกรรมในการวาดภาพระบายสีส่วนใหญ่ ไม่แตกต่างจากเด็กปกติโดยทั่วไป แต่ที่มีลักษณะพิเศษคือ เด็กจะใช้ใบหน้าที่ชิดกับกระดาษ โดยกวาดมองจากซ้ายไปขวา พร้อมกับการใช้มือลูบคลำ หรือดูภาพที่วาดเพื่อให้ทราบตำแหน่งของงานที่วาดไปแล้ว เด็กจะหยิบแท่งสี หรือกล่องสีเข้ามาใกล้ดวงตาเพื่อดู แล้วจึงระบายสี ภาพผลงานของเด็กจะมีความละเอียดอ่อน ไม่มีการลอกเลียนแบบ ไม่มีการเปรียบเทียบผลงาน และไม่มีการวิจารณ์ผลงานของผู้อื่น ภาพผลงานของเด็กจะเป็นไปตามความสนใจของเด็กคือ เด็กระดับอายุ 6 ปี จะสนใจในเรื่องเส้น สี รูปทรง เด็กระดับอายุ 7 ปีขึ้นไป จะเริ่มแต่งเป็นเรื่องราว

Thesis Title	Drawing and Painting Ability of Visually Impaired Children	
Author	Mr. Patipan Nagwiroj	
M.Ed.	Elementary Education	
Examining Committee		
	Asst. Prof. Prasit Malumpong	Chairperson
	Lect. Paiboon U-panno	Member
	Assoc. Prof. Weena Warotamawit	Member

Abstract

This research was aimed to study in drawing and painting ability and behaviors on each level of ages of visually impaired children at Prathom Suksa level. The samples of this study purposively selected from low vision children who are able to distinguish colors. There were 34 Prathom Suksa children, age between 6 to 12 years old, who are studying in the Bangkok School for the Blind and the Northern School for the Blind. The instruments used in this research were materials for drawing and painting, evaluated ability form, behavior observation form and non-structure interview form. The collected data was analyzed by frequency.

The major findings were as follows :

1. Drawing and Painting Ability of Visually Impaired Children

1.1 Line Using Aspect: 6 years old children used unneat basic lines. 7 to 9 years old children used base lines for their drawing. Further more, they used lines to represent human, animals and things. The major findings for 10 years old children were slightly different from 7 to 9 years old children that they didn't used base lines for drawing things. However, those lines looked more natural.

1.2 Color Using Aspect: 6 to 9 years old children colored the drawing based on their interest and imagination. On the other hand, 10 years old children used color that similar to the color of real things.

1.3 Form Using Aspect: 6 years old children used basic forms to create their drawing which were about the same size. In contrast, 7 to 9 years old children used variety kinds of complicated form to present human, animals and things on the different size. The drawing of 10 to 12 years old children was similar to drawing of 7 to 9 years old children, but looked more natural. Moreover, their human drawing were looked different and could be distinguished the sex.

1.4 Space Using Aspect: 6 years old children used only specific area for drawing, while 7 to 9 years old children used space for drawing properly which the same as 10 to 12 years old children. Furthermore, 10 to 12 years old children drew 3 dimensional picture.

1.5 Design Aspect: 6 years old children didn't design for their drawing. But for 7 to 9 years old children did the easy designing and decoration. For 10 to 12 years old children, they also did the designing which emphasized on imagination, neatness and natural.

It was found that most of the children did not like to draw a picture of human, but they liked to draw the pictures of things that they used in daily life. Moreover, the low vision children did not draw a x-ray picture and did not draw picture that show their own weaknesses or their disorder problems.

2. Drawing and Painting Behavior of Visually Impaired Children

The behaviors of the low vision children were not much different from the normal children. Except, while they were drawing, they had to move their faces closed to the paper from left to right and they also used their hands touching on the drawing in order to know the position of the pictures that they had been drawn. After finished drawing, the children would hold the color pencils or the whole box of color pencils very closed to their eyes for selecting color pencils and colored their drawing. In conclusion, low vision children drew neatly picture from their own interest and they did not copy any person's work. Moreover, they did not discuss and did not compare the works. The low vision children who are 6 years old of age would be interesting in line, color and form. For 7 years old of age and up would start to have a story in their pictures.